

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

12 квітня 2018 р.

м. Київ

№ 190 -р

Про закриття провадження
у справі

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали справи № 136-26.13/388-12 за ознаками вчинення Київською міською радою (далі – Рада, Київрада) порушення законодавства про захист економічної конкуренції та подання про попередні висновки у цій справі від 31.01.2018 № 136-26.13/388-12/35-спр,

ВСТАНОВИВ:

До Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) протягом 2011 – 2012 років надходили звернення суб'єктів господарювання, які здійснювали діяльність на ринку телекомунікаційних послуг міста Києва, щодо прийнятого Київською міською радою (далі – Рада, Київрада) рішення від 14 липня 2011 року № 378/5765 «Про питання впорядкування діяльності суб'єктів господарювання в галузі зв'язку та інформаційних технологій» (далі – Рішення № 378/5765).

За інформацією, що наводилася у зверненнях, відповідними діями Ради у вигляді прийняття Рішення № 378/5765 створювалися умови для вчинення окремим суб'єктом господарювання порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до Рішення № 378/5765 комунальному підприємству «Київжитлоспецексплуатація» (далі – КП «Київжитлоспецексплуатація», Підприємство) доручалося:

- здійснювати моніторинг та координацію розміщення суб'єктами господарювання телекомунікаційних мереж у житлових та нежитлових будівлях комунальної власності;
- укладати договори на розміщення телекомунікаційних мереж у житлових та нежитлових будівлях комунальної власності, а також розробити та вести бази даних телекомунікаційних мереж у місті Києві;
- розробити та погодити в установленому порядку з Головним управлінням цінової політики виконавчого органу Київської міської ради (Київською міською державною адміністрацією) тарифи на розміщення телекомунікаційних мереж у житлових та нежитлових будівлях комунальної власності міста Києва.

Відповідно до Рішення № 378/5765 плата за розміщення телекомунікаційних мереж у житлових та нежитлових будівлях комунальної власності щомісячно у формі попередньої оплати перераховувалася суб'єктами господарювання згідно з умовами договору на поточний рахунок КП «Київжитлоспецексплуатація».

Відповідно до пункту 4 Рішення № 378/5765 сума платежів, отриманих Підприємством зменшена на суму податків, зборів (обов'язкових платежів), визначених законодавством, розподілялася таким чином:

50 відсотків – на формування цільового фонду КП «Київжитлоспецексплуатація», кошти якого використовуються згідно з кошторисом на фінансування робіт, пов'язаних з утриманням житлового та нежитлового фонду;

25 відсотків – підприємствам, установам, організаціям комунальної власності територіальних громад районів – балансоутримувачам житлових та нежитлових будівель.

Зазначені кошти спрямовувалися на відшкодування витрат на утримання місць розміщення телекомунікаційних мереж.

25 відсотків – залишаються у розпорядженні КП «Київжитлоспецексплуатація» і використовуються для здійснення його статутної діяльності.

Відповідно до Статуту КП «Київжитлоспецексплуатація» предметом діяльності підприємства, зокрема, є здійснення технічного обслуговування і ремонту димовентиляційних каналів від газових приладів і печей; прочистка, ремонт і технічне обслуговування дренажних систем і внутрішньоквартальних зливостоків та інших спеціалізованих робіт у житловому та нежитловому фонді; утримання, експлуатація і ремонт внутрішньоквартальних колекторів, що знаходяться в повному господарському віданні підприємства; підготовка аналітичних довідок з питань підвищення ефективності використання нерухомого майна; забезпечення контролю за виконанням орендарями умов договорів оренди, у т. ч. в частині сплати орендних платежів; за дорученням здійснення функцій замовника з будівництва і реконструкції жилих і нежених приміщень тощо.

Враховуючи наведене, лише 25 відсотків від суми отриманих КП «Київжитлоспецексплуатація» платежів за розміщення телекомунікаційних мереж у житлових та нежитлових будівлях комунальної власності, зменшених на суму податків, зборів (обов'язкових платежів), визначених законодавством, спрямовувалися на відшкодування витрат на утримання місць розміщення телекомунікаційних мереж, а 75 відсотків відповідних платежів розподіляється за напрямками, не пов'язаними з відшкодуванням витрат на утримання місць розміщення телекомунікаційних мереж.

Такий порядок розподілу коштів призводив, зокрема, до необгрунтованого завищення тарифів на розміщення телекомунікаційних мереж у житлових та нежитлових будівлях комунальної власності та відповідно до необгрунтованого завищення витрат на надання телекомунікаційних послуг, що надаються кінцевим споживачам з використанням цих мереж.

Запровадження Київською міською радою такого механізму розподілу суми отриманих платежів за розміщення телекомунікаційних мереж у житлових та нежитлових будівлях комунальної власності, згідно з яким 75 відсотків суми отриманих КП «Київжитлоспецексплуатація» платежів за розміщення телекомунікаційних мереж у житлових та нежитлових будівлях комунальної власності, зменшеної на суму податків, зборів (обов'язкових платежів), визначених законодавством, спрямовується за напрямками, що не пов'язані із забезпеченням розміщення телекомунікаційних мереж у житлових і нежитлових будівлях комунальної власності, створювало умови для вчинення Підприємством порушень законодавства про захист економічної конкуренції при встановленні тарифів на розміщення телекомунікаційних мереж у житлових та нежитлових будівлях комунальної власності.

З метою запобігання вчиненню порушень законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись пунктом 5 частини третьої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Комітет надав Київській міській раді обов'язкові для розгляду рекомендації від 26.10.2011 № 20-рк (далі – Рекомендації № 20-рк).

Київрадою не було вжито заходів, спрямованих на виконання Рекомендацій Комітету № 20-рк та приведення Рішення № 378/5765 у відповідність до законодавства про захист економічної конкуренції.

У зв'язку з чим, розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 12 грудня 2012 року № 06/495-р було розпочато розгляд справи № 136-26.13/388-12 за ознаками вчинення Київрадою порушення, передбаченого пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді створення умов для вчинення Підприємством порушень законодавства про захист економічної конкуренції при встановленні тарифів на послуги з розміщення телекомунікаційних мереж у житлових та нежитлових будівлях комунальної власності.

Протягом розгляду Комітетом зазначеної справи, Київрадою було прийнято рішення від 14 травня 2015 року № 464/1328 (далі – Рішення № 464/1328), згідно з яким до Рішення № 378/5765 було внесено такі зміни, зокрема:

- пункт 1 Рішення № 378/5765 було викладено у такій редакції: «1. Доручити КП «Київжитлоспецекексплуатація» здійснювати моніторинг та координацію розміщення суб'єктами господарювання телекомунікаційних мереж та обладнання у (на) об'єктах комунальної власності територіальної громади міста Києва, таких як: нежитлові будинки, інженерні та інші споруди, а також будинки та інфраструктурні об'єкти житлового фонду, передані до сфери управління районних в місті Києві державних адміністрацій.»;

- пункт 3 Рішення № 378/5765 було викладено у такій редакції: «3. Встановити, що плата за розміщення телекомунікаційних мереж та обладнання у (на) об'єктах, зазначених у пункті 1 цього рішення, щомісячно у формі попередньої оплати перераховується суб'єктами господарювання згідно з умовами договору на поточний рахунок КП «Київжитлоспецекексплуатація»;

- абзац другий пункту 4 Рішення № 378/5765 було викладено в такій редакції: «- 50 % - на формування цільового фонду КП «Київжитлоспецекексплуатація», кошти якого використовуються згідно з кошторисом на фінансування робіт, пов'язаних з утриманням житлового та нежитлового фонду, упорядкуванням внутрішніх та прибудинкових стояків та колекторів, місць для встановлення обладнання та прокладання комунікацій зв'язку».

Таким чином, Київрадою було частково вжито заходів, спрямованих на виконання Рекомендацій Комітету № 20-рк та приведення Рішення № 378/5765 у відповідність до вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

Слід зазначити, що для доведення вчинення Київрадою порушення, передбаченого пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», обов'язковою умовою є доведення факту вчинення КП «Київжитлоспецекексплуатація» порушення, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку з організації розміщення телекомунікаційних мереж у (на) житлових та нежитлових будівлях комунальної власності шляхом встановлення таких тарифів (плати) за послуги розміщення телекомунікаційних мереж у (на) житлових будівлях комунальної власності, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 21.11.2012 № 05/263-р було розпочато розгляд справи № 243-26.13/202-11 за ознаками вчинення КП «Київжитлоспецекексплуатація» порушення, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку з організації розміщення телекомунікаційних мереж у (на) житлових та нежитлових будівлях комунальної власності шляхом встановлення таких тарифів (плати) на послуги розміщення телекомунікаційних мереж у (на) житлових будівлях комунальної власності, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

У ході розгляду справи № 243-26.13/202-11 Комітетом було надано Підприємству обов'язкові для розгляду рекомендації від 29.12.2015 № 21-рк (далі – Рекомендації № 21-рк) вжити заходів щодо встановлення тарифу/плати за розміщення телекомунікаційних мереж у

(на) житлових та нежитлових будівлях комунальної власності в межах міста Києва, у розмірі, який існував би за умов значної конкуренції на ринку.

На виконання Рекомендацій № 21-рк Підприємство листом від 25.05.2017 № 062/15/1/11-3697 повідомило Комітет, що у випадку затвердження економічно обґрунтованого тарифу, плата з надання щомісячної послуги з розміщення обладнання телекомунікаційних мереж доступу в розрахунку на одну квартиру в житлових будинках комунальної власності територіальної громади міста Києва становила б:

- у 2015 році – 3,62 грн за одну квартиру;
- у 2016 році – 3,51 грн за одну квартиру.

Тариф на послугу з розміщення телекомунікаційних мереж у житлових будівлях комунальної власності для суб'єктів господарювання (за кожен квартиру, що знаходиться у житловій будівлі комунальної власності), розрахований КП «Київжитлоспецекексплуатація» згідно із затвердженим Рішенням № 378/5765 розподілом отриманих Підприємством коштів, наразі становив 0,60 грн за місяць.

Дії КП «Київжитлоспецекексплуатація» у вигляді встановлення тарифів (плати) за послуги розміщення телекомунікаційних мереж у (на) житлових будівлях комунальної власності, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, не завдали значних збитків окремим особам чи суспільству, оскільки розмір тарифу Підприємства за послуги розміщення телекомунікаційних мереж у (на) житлових та нежитлових будівлях комунальної власності за період здійснення КП «Київжитлоспецекексплуатація» надання відповідних послуг суб'єктам господарювання в галузі зв'язку та інформаційних технологій, згідно з Рішенням № 378/5765 становить менше, ніж розміри тарифів, зазначені у листі КП «Київжитлоспецекексплуатація» від 25.05.2017 № 062/15/1/11-3697.

Прийняття та набуття чинності Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» та внесенням змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» унеможливило виконання КП «Київжитлоспецекексплуатація» Рекомендацій Комітету № 21-рк.

У зв'язку з цим, рішенням Комітету від 29.06.2017 № 368-р розгляд справи № 243-26.13/202-11 про порушення КП «Київжитлоспецекексплуатація» законодавства про захист економічної конкуренції було закрито без прийняття рішення по суті.

Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» (далі – Закон про доступ), зокрема, визначено, що до повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування належить:

- розроблення Правил надання доступу до інфраструктури будинкової розподільної мережі;
- розроблення та затвердження методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури будинкової розподільної мережі.

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 14 Закону про доступ власник інфраструктури об'єкта доступу має право визначати плату за доступ, що розраховується згідно з відповідною методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, затвердженою відповідним державним органом.

При цьому, згідно з Прикінцевими положеннями Закону про доступ частину першу статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» доповнено пунктом 57 відповідно до якого питання щодо встановлення плати за доступ до об'єкта будинкової розподільної мережі комунальної власності вирішуються виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради.

Головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну регіональну політику, державну житлову політику і політику у сфері будівництва, архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства, а також забезпечує формування державної політики у сфері архітектурно-будівельного контролю та нагляду, контролю у сфері житлово-комунального господарства, відповідно до Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 року № 197, є Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (далі – Мінрегіон).

Зважаючи на повноваження Мінрегіону листом від 18.09.2017 № 128-29/06-10083 Комітет звернувся до Мінрегіону з метою з'ясування поточної ситуації щодо:

- наявності нормативно-правових актів, передбачених Законом про доступ;
- правомірності дій суб'єктів господарювання до набрання чинності нормативно-правових актів, прийняття яких передбачено Законом про доступ, в частині застосування положень Рішення № 378/5765, із змінами;
- подальшого правового застосування (скасування, внесення змін тощо) вищезазначеного рішення Київради після прийняття нормативно-правових актів, передбачених Законом про доступ.

У листі від 03.10.2017 № 7/9-10560 Мінрегіон повідомив Комітет про те, що Мінрегіону доручено розробити Правила надання доступу до інфраструктури будинкової розподільчої мережі, Правила надання доступу до інфраструктури об'єкта будівництва, Методику визначення плати за доступ до елементів інфраструктури будинкової розподільчої мережі та Методику визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва.

Наразі, розроблені Мінрегіоном Правила надання доступу до інфраструктури будинкової розподільчої мережі та Правила надання доступу до інфраструктури об'єкта будівництва опрацьовані структурними підрозділами Міністерства, надіслані на погодження заінтересованим центральним органам виконавчої влади та розміщені на офіційному веб-сайті Мінрегіону для громадського обговорення.

Особливості укладення, зміни та розірвання договору з доступу визначені статтею 16 Закону про доступ і передбачають, що договір має містити розмір плати за доступ, визначений згідно з відповідною методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу.

Таким чином, Мінрегіон має забезпечити затвердження вказаних методик лише після затвердження Кабінетом Міністрів України правил доступу.

Особливості визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу визначено статтею 17 Закону про доступ.

Відповідно до пункту 57 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлення плати сільськими, селищними, міськими радами за доступ до об'єкта будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільчої мережі комунальної власності повинно здійснюватися відповідно до Закону про доступ.

За результатами розгляду та опрацювання проектів постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил надання доступу до інфраструктури об'єктів будівництва» та «Про затвердження Правил надання доступу до інфраструктури будинкової розподільчої мережі», надісланих листами Мінрегіону від 11.12.2017 № 7/9-13572, листами Комітету від 18.12.2017 № 128-06/02-13786 та № 128-06/02-13787 Комітетом надано зауваження та пропозиції до зазначених проектів Постанов.

На подання з попередніми висновками у справі № 136-26.13/388-12 листом від 14.03.2018 № 008-372 виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) повідомив Комітет, що пропозиції та зауваження до подання про попередні висновки у справі № 136-26.13/388-12 у Київради відсутні.

На подання з попередніми висновками у справі № 136-26.13/388-12 листом від 14.02.2018 № 25 Інтернет Асоціація України повідомила Комітет, що законодавство, яке регулює питання розміщення телекомунікаційних мереж у (на) житлових будівлях, в тому числі комунальної власності, дійсно зазнало змін, що, в першу чергу, пов'язано з прийняттям Закону про доступ. Відтак, оскільки Законом про доступ чітко регламентовано повноваження органів місцевого самоврядування, в тому числі Київради, у сфері взаємодії між власником (володільцем) інфраструктури об'єкту доступу, операторами телекомунікацій та органами місцевого самоврядування, то, можна погодиться з тим, що виконання Рекомендацій Комітету № 21-рк про вжиття заходів щодо встановлення тарифу/плати за розміщення телекомунікаційних мереж у (на) житлових та нежитлових будівлях комунальної власності в межах міста Києва, у розмірі, який би існував за умов значної конкуренції на ринку, унеможливлено, оскільки такі дії Підприємства суперечили б вимогам Закону про доступ.

Враховуючи наведене, та з урахуванням того, що рішенням Комітету від 29.06.2017 № 368-р розгляд справи № 243-26.13/202-11 про порушення КП «Київжитлоспецексплуатація» законодавства про захист економічної конкуренції було закрито без прийняття рішення по суті, факт протиправних дій Київради у вигляді створення умов для вчинення Підприємством порушення законодавства про захист економічної конкуренції при встановленні тарифів на послуги з розміщення телекомунікаційних мереж у житлових та нежитлових будівлях комунальної власності, у справі № 136-26.13/388-12 не доведено.

Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема, не доведено вчинення порушення.

Отже, розгляд справи № 136-26.13/388-12 про порушення Київською міською радою законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Антимонопольний комітет України

ПРОСТАНОВИВ:

Закрити провадження у справі № 136-26.13/388-12.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

В.о. Голови Комітету

М. НІЖНИК